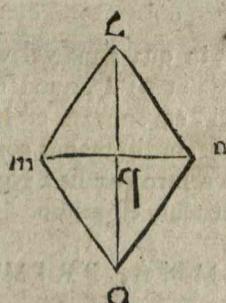

rectum est maius occupat spatium: igitur velocius fertur a in d comparatione habita ad ad quam b in c, comparatione habita ad b c.

Pro intellectu reliorum ab eo dictorum, & quorundam mirabilium, proponatur alias rhombus illi æqualis, in tabula pictus delineatis lateribus & diametris, qui fit l m o n, & diametri l p o & m p n, & absindatur hic ex superficie, & suponatur ita, ut puncta l m o n ordinatim cadant, & aptentur punctis a b d c, & p aptetur ipsi k. Et tunc si rhombus l o totus moueretur necesse est, ut moueat secundum latus aliquod, ut potest l m, & æquidistans a b igitur dicetur moueri super latus aliquod, sci-

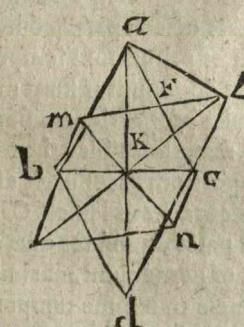

scilicet a c, atque hic est motus quem Aristoteles vocat motum a b super latus a c. Si autem singamus quiescere latus aliquod l o, vel pars lateris, non posset omnino moueri superficie a d rhombi: & ita non perinde esset ac si a d rhombus moueretur, quod tamen supponit Aristoteles. Neque etiam si quiesceret punctum aliud quam p haberet rationem motus regularis, quod ab illo supponitur: reliquum est igitur, ut rhombus l moueat vice rhombi a d seruando centrū, id est punctum p in punto K. Dicamus ergo primum de motu composito Aristotelis, & post de nostro.

Moueat l m super a c æquidistans semper a b, ut seruet situm quem habebat ita, quod extrellum linea l m sit semper in linea a c, & l punctum quod g erit vicem a, descendat tantum in linea l m, quantum l extrellum in linea a c: dicit Philosophus, quod a seu l semper descendat in linea a d, & erit in e a. Supponatur quod latus l m fit f g, & erit l n, f t ducatur autem ex r puncto sectionis diametri, & lateris l m linea r q, æquidistans a f, igitur rhombus a q r f est similis rhombo toti a b d c, & proportio a f ad f r, ut a c ad c d, sed a c est æqualis c d, igitur a f est æqualis f r, sed l descendit in l m, quantum est a f ex supposito, igitur punctum l semper erit in linea a d. Post deficiunt quædam verba: ob quæ nemo intellectus sententiam Philosophi, & tamen ausi sunt imponere lectoribus, tanquam intellectissent, tres simul errores admittendo, scilicet Aristotalem ob propriam ignoriam, ut stultum accusando, qui falsa dicat & demonstrare nitatur: produnt seipso cum sua impudentia. Et lectoribus imponere conantur, debet ergo sic legi (b in

ipsa b c diametro latum, vbi latus b d moueat in latere b a æqualiter versus d in b d; æqualis enim est ipsa b e) Tunc enim constat ut dixi, m moueti per b c rectam vt l per a d: Dicit ergo cum b d moueat in b a, transit unico motu totam b a, & punctum tamen b, quod mouetur duobus motibus non pertransit nisi b c, quæ potest esse minor b a: nam constat quod quando m erit in a, o erit in e, & quia m descendit in o, in eodem tempore, ergo o erit in c, & transibit semper per rectam b c: igitur m est minus motum duobus motibus quam m l unico tantum. Et quia aliquis dicere potuisse non est mirum, quod m sit minus motum duobus motibus quam l m latus unicco tantum: quia m mouetur motu contrario motui lateris: nam latus m o mouetur in latere b a ascendendo, & punctum m versus o in ipso m o descendendo. Dicit Philosophus, hoc est mirum, quia cum idem contingat in motu l, cuius latus mouetur per a c, & l per l m recedendo in partem contrariam, nihilominus velocius motum est l, quam latus l m, quia ad e est longior a c. Ex quo patet, quod quæstio Philosophi est una tantum, & non duæ. Et est cum motum duobus motibus in rhombo, in uno mouetur velocius latere tantum moto uno motu, in alio tardius? Et quia aliquis dicere posset, quod b c posset esse longior a c: Dicit Philosophus, verum est, sed ego possum inuenire talēm rhombum, qui etiam habeat a c longiore, & tunc nihilominus sequitur quod dico. Aliud autem: quod docet ex hac demonstratione, est quæ ex duobus motibus rectis diuersis potest sieri unus motus rectus diuersus: igitur idem punctum, puta formica poterit simul, & semel moueri duobus motibus rectis diuersis. Et hoc est, quia primus motus est rectus solum secundū formam, & non secundum materiam: & alter secundus, scilicet mixtus est secundum materiam & non secundum formam per rectam.

Ex hoc sequitur aliud magis mirum & est iuxta nostrū motum rhombi l o in rhombo a d fixo, centro p in centro k, & moueat quomodolibet l, dico quod l f semper æqualis erit a f, quia enim k l & K a sunt æquales, cum essent una linea ante

motum ducta, l a erit angulus k l a, æqualis angulo k a l, sed angulus k a c est æqualis angulo k l m, cum angulus k l m esset idem angulo k a b, & angulus k a b est

C C c 4 æqualis